

10 de Diciembre 1948 na'a hua'ano'sa' niyontonpi. Nisha nisha Copirno'sari a'parin ninontacaiso marë'. Ya'ipi piyapi'sa' noya ya huëina', ta'caiso marë' ninontopi. Ninontohuachinara, iso quirica ninshitopi. -Nisha nisha nananquë ninshitoco'. Ya'ipi parti a'paco' ya'ipi piyapi nitotacaiso marë' topi. Piyapi niyontonpachina, sha 'huichina'. Escuelarn'saquë a 'chinchina', topi.

COPIRNORO'SA' NAPORINSOPITA YA'IPI PIYAPI NOYA YA'HUËCAISO MARË'

SHA'HUICHINQUËMA'

Ya'ipi piyapi'sa' noya ya'huëina'. Ama incari tëranta' topinan quëran ana'inchinasohuë'. Ina quëran ya'ipi parti noya nini'tëhua' ya'huërëhua huachi. A 'naquën piyapi 'sa' co nosorohuachinahuë', chiniquen aparësitopi. A'na tahuëri tëpapi. Inaso' pa'pi co noyahuë' tënëhua'. Nonpiso marë', yonquipiso marë' Co ana'intacaso' ya'huërinhuë'. Naporahuaton, ya'ipi piyapi ma'sha ya'huëchina' Co nohuantërëhuahuë' a nayanquënpoatëranta' pahuantinpoaso.

Ya'ipi Copirnoros'sa' noya hua'anëntinpoaso' ya 'huërin. Ama topinan quëran ana'inchinpoasohuë'. Topinan quëran aparësitohuachinpoara, a'naquën chiniquën no'huihuachina yaahuëtopi. Ina quëran a'na copirno acopi huachi. Ya'ipi Copirnoros'sa' noya nini'tona' ya'huëina'. Ama nino'huiatonahuë', ama quira niinasohuë', tënëhua'. Ya'nan niyontonëhuaso' ninshitërëhua'. -Ya'ipi piyapi 'sa' noya ya'huëina', tënëhua'. Quëmapi'sa', sanapiro'santa' napopianachin Copirnoros'sari noya niina'. Ya'ipi piyapi'sa' catahua'hua' noya noya ya'huëcaiso marë', tënëhua'.

Ya'ipinpoa' nani chinotërëhua' piyapi'sa' catahuahuaso'. Ya'ipinpoa' noya nini 'tëhua', ya'huëa'hua', ta'tëhua', nanan a'pa'hua' piyapi'sa' noya ya'huëcaiso marë'.

Napoaton iso quirica ninshitërëhua' ya'ipi piyapi'sa' nitotacaiso marë'.

HUA'ANO'SACOI NIYONTONPATOIRA

sha'huitërai

YA'IPI PIYAPI'SA' NOYA YA'HUËINA' TËNËHUA'. Ya'ipi opimoro'sa' inapochachi yonquiina'. Ya 'ipi escolaro'saquë a 'chinchina'. Mashoro'santa' anitotacaiso' ya'huërin. Ina quëran ya'ipinpoa' nitotohuatëhua', nicatahua'hua' noya noya nini'tëhua' ya'huëcaiso marë

1.

Ya'ipi piyapinpoa' capini noya ninosorocaso' ya'huërin. Ya'ipinpoa' yonquirëhua'. Noya nicacaso' nitotërëhua'. Napoaton iyanpoa pochin ninosorocaso' ya 'huërin.

2.

Ya'ipi piyapi napopianachin noya ninia'hua'. Nisha nisha nirihuarahuënta' ninosorocaso' ya'huërin. Nisha nisha nananquë nonëhua'. Nisha nisha imarëhua'. A 'naquënpoa' yaraton, a 'naquënpoa' huiriton, a 'naquënpoa' quëmapinpoa', a'naquënpoa' sanapinpoa'. A 'naquënpoa' ma 'huano 'sanpoa', a 'naquënpoa' Co na 'a ma'sha ya'huëtërinpoahuë'.

Nisha nisha nirihuarahuënta' ninosorocaso' ya'huërin. Nisha nisha hua'anëntërinquë ya'huëpirëhuahuë', napopianachin nini'tëhua', ya'huëa'hua'.

3.

Co topinan quëran tëpacaso' ya'huërinhuë'. Co topinan quëran tashinan pëiquë po 'mocaso' ya'huërinhuë'.

4.

Co piyapinpoa' nipa'anacaso' ya'huërinhuë'. Co topinan quëran asacatacaso ya'huërinhuë'. Piyapi inaora nohuanton sacachina'. Co sacatacaiso' nohuantohuachinahuë', ama sacachinasohuë'.

5.

Ama topinan quëran ana 'inchinsohuë'. Ama topinan quëran chiniquën aparësichinsohuë'.

6.

Ya'ipi copirnoros'a' no'tëquën sha'huitacaso' ya'huërin. Nisha nisha piyapi nipirinhüë' napopianachin ninosorocaso' ya'huërin, tënëhua'.

7.

Copirnoros'a' no'tëquën hua'anëchina'. Ya'ipi piyapi napopianachin noya ni 'ina'. Napopianachin a'paiina'. Ama topinan quëran ana'inchinsohuë'.

8.

A 'napitari topinan quëran aparësitohuachinpoa', coisëquë sha'huitacaso' ya'huërin. No'tëquën ana 'inchin.

9.

Co topinan quëran tashinan pëiquë po'mocaso ya'huërinhuë'. Co topinan quëran a'na parti a'pacaso ya'huërinhue.

10.

A'napita sha'huirapihuachinpoa', Co topinan quëran ana'intacaso' ya'huërinhuë'. Coisë noya natanchin. Ina quëran no'tëquën sha'huichin. Ya'ipinpoa' napopianachin nicatorpoa', no 'tëquën sha 'huitinpoaso' ya'huërin.

11.

1. A'na piyapi sha'huirapihuachinpoa', Co a'naroachin ana 'intinpoaso' ya'huërinhuë'. Co nimara naporinhüë', ta'ton, coisë nóya natainpoa'. Ina quëran oshaquëran yonquiina'. Tëhuëchachi nitotaquë huarë'

ana'intacaso' ya'huërin. Co tëhuënychachi nitotohuachinhuë', ama ana'inchinsohuë'.

2. Copirno nani pënënpachinpoa', no'tëquën ana 'intërinpoa'. Co pënënpachinpoahuë', Co ana 'intinpoaso' ya 'huërinhuë'. Nasha pënënpachinpoa', natëcaso' ya'huërin. Iraca Co pënënpachinpoarahuë', Co natëpatëhuahuë', Co ina arë' ana 'intinpoaso' ya 'huërinhuë'. Nani sha 'huitohuachinpoa', Co aquëtë ana'intinpoaso' ya'huërinhuë'.

12.

Co ma'shanënpoa' niihuacaso' ya'huërinhuë'. Co ninshitërëhuaso' nisë 'huatacaso' ya'huërinhuë'. Co pinoinpoaso' ya 'huërinhuë'. Inapo 'tohuachinpoa', coisëri ana'inchin.

13.

1. Ya'huërëhua quëran insëquësona yapa patëra, noya paacaso' ya'huërin.
2. A'na hua'an quëran yapipihuatëra, noya pipicaso'. Ya'huërëhuaso parti yahuënantohuatëra, noya huëantacaso.

14.

1. Copirno topinan quëran no'huihuachinpoa', yata'ahuatëhua', noya ta'acaso' ya'huërin a'na parti ya'huëcasomarë'.
2. Nipirinhuë' Co noyahuë' nipatëhua', no'tëquën ana 'intacaso' ya 'huërin, Co ta 'acaso' ya 'huërinhuë'.

15.

1. Ya'ipinpoa' nisha nisha Copirno ya'huëtërinpoa'. Ina catahuainpoaso' ya'huërin.
2. Co topinan quëran a'painpoaso' ya'huërinhuë'. Nipirinhuë' a'na hua'anquë yaya'conpachina, tananpichin pa'in.

16.

1. Quëmapi mashotohuachina, noya sa'acaso'. Nisha sanapi yamapachina inanta' noya tënëhua'. Nisha religion imarinso' mapachina, Co ina marë' copirnorin nanitërinhuë' ana'intacaso'. sanapinta' payatohuachina, noya so'yacaso'. Nisha piyapi niponahuë', noya macacaso'. Quëmapi'sa', sanapi'santa' ma'sona nohuantohuachina, napoina.
2. Sanapi Co nohuantohuachinhuë', Co so'yatacaso' ya huërinhuë'. Quëmapinta' Co nohuantohuachinhuë', Co ma'caso' ya'huërinhuë'.
3. A'na quëmapi, sa'in, hui'ninpitarechachi a'na huëntonaca' ninin. Noya ya'huëina'. Noya ya'huëcaso' Copirnorin catahuain.

17.

1. No'pa', ma'sha, inapita hua'anëntacaso ya'huërin. A'naquen inaora no'pa' hua'anëntërin. A'nanta' ya'ipi huënton no panën hua'anëntopi. Cato chachí noya.
2. No'panën hua 'anëntohuachina', Co incaritërantana nanitënnhuë' ocoicaso.

18.

Yonquirëhuaso marë' Co Copirno no'huiinpoaso ya'huërinhuë'. Religion imarëhuaso marënta' Co Copirno no'huiinpoaso' ya 'huërinhuë'. Nisha yaimapatëhua,, Co ina marë' aparësitinpoaso' ya'huërinhuë'. Yosë chinotacaso marë' niyontonpatëhua', Co ina marë' Copirno ana'intinpoaso' ya'huërinhuë'.

19.

Ma'sona tëranta' yonquihuatëhua', a'napita yaa'chintohuatëhua', Co ina marë' Copirno ana'intinpoaso' ya 'huërinhuë'. Nanan a 'parëso marënta' noya, quiricaquëhuë nipon, natioquëhuë nipon, noya a'parë', natanë'. Ya'ipi parti inapotëre' noya natanacaiso marë'.

20.

1. Piyapi yanyontonpachina, niyontoina'. Noya niyontonacaiso' nipirinhüë'
Co niahuëcaiso marëhuë' niyontoina'.
2. - Quiya pochin natëco' ana'intochinquëma', itohuachinpoa', Co
nohuantohuatëhuahuë', Co imacaso ya'huërinhue.

21.

1. Ya'ipi piyapi hua'ano'sa' huayonacaso' ya'huërin. Nisha nisha ninano
quëran huayonin. Inapita hua 'anëntërinpoa'.
2. Ya'ipi piyapi nanitërin ma'sha pa'anacaso'. Pahuërëtohuachina, ya'ipi
piyapi nanitërin ma'shaquë pacacaso . Camionquë, avionquë, nanchaquë,
inapitaquë nanitopi pacacaiso'. Napopianachin Copirno sirihuirinpoa'.
3. Ya'ipi piyapi Copirno huayoina'. Hua'ano'santa huayoina'. Catapini pi'ipi
catapini pi ipi quëran pochin huayoina'. Ya'ipi piyapi inahuara ninshitapi
huayonacaiso mare.

22.

Piyapi sacatohuachina, no'tëquën pahuërëtacaso' ya'huërin. Co sacatacaso'
nanitohuachinhüë', pi'pian pi 'pian catahuacaso' ya 'huërin. Copirno
nanitohuachina, coriqui, ma'sha inapita quëtacaso' ya'huërin. Co insonta'
pahuantacaso' nohuantërëhuahuë'.

23.

1. Piyapi yasacatohuachina, sacachina'. Ma sacatosona yanipachina, inaquë
sacachina'. Asacatërinsoyita piyapinënpita nosoroina'. Ama chini chin
iquën asacachinsohüë'. Sacato ya'huëhuachina, asacachina.
2. No 'tëquën pahuërëtacaso' ya 'huërin. Inachachi sacatohuachina,
inachachi pahuërëtërë'. Nisha nisha piyapi nipirinhüë', inachachi
pahuërëcaso' ya'huërin.

3. No'tëquën pahuërétacaso' ya'huërin. Noya nanpicaïso marë' pahuërëchina'. Pahuantohuachina, a'napita catahuacaso' ya'huërin.
4. Co noyahuë' pahuërëhuachina', sacatoro sa' nanitërin niyontonacaiso . Ninontohuachina', a'na' acorin hua'an nontacaso mare. -Noya nosorocoi, no'tëquën pahuërëcoi, itohuachina, nataina', no'tëquën pahuërëchina'.

24.

Co nani tahuëri asacatacaso' ya'huërinhuë'. Chinotacasonta' ya'huërin. Pita tahuëri Co sacatopirinahuë', pahuërëcaso' ya'huërin.

25.

1. Noya sacatohuachina, noya pahuërëcaso' ya'huërin. Ya'ipi piyapi cosharo', pei ,nimirio, coton inapita nohuantopi. Co nohuantërëhuahuë' piyapi 'sa' pahuantacaiso'. Caniohuachina, Co nanitërinhuë' sacatacaso'. Mashoro'sa', quëyoro'no'sa' inapita Co nanitopihuë' aquëtë' canacaiso'. Napoaton inapita catahuacaso' ya'huërin.
2. Sanapi hua'huanpachina, hua'huinëchachi a'napitari catahuaina'. Hua 'hua ma'patërinsona' catahuaina'. Hua'huaro'sa' pahuantohuachina, Copirno pi'pian pi 'pian catahuaina'.

26.

1. Copirnorï escuelaro'sa' ya'ipi parti acoina'. Ya'ipi hua'huaro'sa' escuela imacaiso' ya'huërin. Primaria imacaiso marë' ama pahuërëchinasohuë'. Secundaria, escuela ocupacional inapita acocaso' ya'huërin. Inapita yaya'compachina examen noya pipihuachina, noya ya'coina.
2. Ya'ipi maistororo'sa' noya a'chinchina' hua'huaro'sa' noya noya yonquicaiso marë'. Ina quëran Co aquëtë nino'huipihuë'. Noya noya ninosorohuachina, Co a 'napita nocanapihuë'. Naporahuaton, ya 'ipinpoa' noya nini 'tëhua' ya huëa'hua huachi. Ina na'con nohuantërëhua'.

3. Pa'pin, a'shin nohuanton, hui'ninpita escuelaquë ya coina'. Ama a'na piyapiri nisha escuelaquë po moinsohuë'.

27.

1. Ninanoquë niyontonpi ma'sha nitotacaiso marë'. A 'naquën quirica ninshitërin, a 'naquën musica pi 'nirarin, a'naquën nonanpiso' pashitarin. Inapita nitotacaso marë' niyontompachina, a'napita nohuantohuachina, pa'ina', noya nataina
2. Nipro ninshitohuatëhua', hua'anëntërëhua'. Inapochachi nonanpiso', nitërata inapita pochin nipatëhua', hua'anëntërëhua'. Co inapita marë' a'napitari canacaso ya'huërinhuë'.

28.

Ya'ipi parti noya nini'tëhua', ya'huëa'hua'. Ya'ipi Copirnoros'a' piyapinënpita catahuaina' noya ya'huëcaiso mare

29.

1. Co insonta' inaora ya'huërinhuë'. Ya'ipi piyapinpoa' noya ya'huëcaiso' nohuantohuatëhua', noya ninosorocaso' ya 'huërin. Nicatahuacaso' ya'huërin.
2. Copirnoros'a' pënëninpoa' Co nino'huicaso marëhuë', Co niahuëcaso marëhuë'. Noya nicatahuacaso marë' pënëninpoa'. Ina pochin nipatëhua', Co topinan quëran ana'intinpoaso' ya'huërinhuë'.
3. Na'con yonquirai ya'ipi piyapi'sa' noya ya'huëcaiso marë'. Nisha yonquicaiso', nisha a'chintaçaiso' Co nohuantëraihuë'. Ya'ipi noya nini'tëhua', noya noya ya'huëa'hua , tenehua'.

30.

Nani ya 'ipi hua 'ano'sacoi, Copirno acorinoisopita pënëinainquëma'. Ama nisha yonquicosohuë'. No'tëquën natëcoi, ya 'ipinpoa' noya nini 'tëhua', noya ya 'huëa'hua'.